

Campus Obert

**CUESTIONES DE
ACTUALIDAD
DESDE LA
ÓPTICA DE
EXPERTOS
UNIVERSITARIOS**

COORDINACIÓN

**Sebastià Serra i
Busquets**

♦
**Antoni Vives
Reus**

♦
**Rafel Puigserver
Pou (CEDOC-UIB)**

► TEMA

Difusió del patrimoni

El Monestir de la Real és un conjunt historicoartístic datat del 1239 ubicat a la barriada del Secar de la Real a Palma. El monestir, amb detalls arquitectònics cistercencs, avui dia és propietat de la Congregació dels Sagrats Cors, els quals tenen un conveni amb el Consell de Mallorca i la Universitat de les Illes Balears per tal de gestionar la biblioteca.

El Monestir de la Real obre les portes al públic

♦♦ Josep Lluís Santandreu García *

El Monestir de la Real és un conjunt històric que engloba un gran nombre d'esdeveniments que el converteixen en un espai únic i imprescindible de ser visitat. El conjunt monacal del segle XIII ha sofert reformes varies al llarg de la història,

entre les quals destaca la de Guillem Reynés, de la primera meitat del segle XX. Així i tot, avui dia encara es pot percebre l'austeritat, en alguns dels seus espais, que caracteritza l'arquitectura cistercenca del segle XIII a Mallorca.

Un dels espais més destacats del conjunt històric és la Biblioteca, la qual no es començà a configurar, tal com la podem veure actualment, fins a la dècada dels anys

trenta del segle XX quan el pare Munar va decidir potenciar aquest vessant del monestir com a lloc d'estudi. Ara bé, cal destacar que ja existia una biblioteca abacial durant els primers segles d'història del monestir, la qual va desaparèixer a causa de la Desamortització de Mendizábal del 1836.

Arran del conveni signat entre la congregació dels Sagrats Cors, el Consell de Mallorca i la UIB, la Real dia 21 de febrer obrí les portes al

públic mitjançant una visita guiada gratuïta organitzada per la Unitat de Projectes Documentals de la Universitat. Durant el recorregut es visità l'antiga església monacal, el claustre, la sala capitular i, finalment, la biblioteca.

Així doncs, a partir de febrer, un cop al mes, els treballadors de la Unitat de Projectes Documentals de la UIB duran a terme una visita guiada per les instal·lacions del Monestir de la Real, oberta a tots els públics, els quals, si hi volen participar, hauran d'emplenar el formulari a lareal.uib.cat/visites-guiades/.

En suma, la visita és una oportunitat per apropar a la ciutadania el patrimoni historicoartístic i bibliogràfic que ens ofereix el monestir de la Real, per tal de conscienciar, a la societat, sobre la importància de preservar el nostre llegat.

* Historiador de l'Art i membre de la Unitat de Projectes Documentals (UIB)

► TEMA

Falten quioscs a les ciutats

Els quioscos eren antigament elements essencials a les ciutats, ja que no només proporcionaven serveis com la venda de premsa i alguns refrigeris, sinó que també actuaven com a punt de trobada i intercanvi social entre els ciutadans que habitaven els diferents barris.

El Mundial, quiosc emblemàtic de Palma

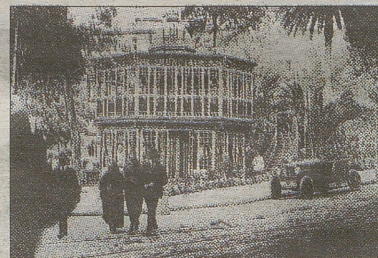
♦♦ Manuel García Gargallo *

El Mundial va ser un popular establiment de Palma de gran valor històric, arquitectònic i social. Es trobava als Jardins de Joan Alcover, a l'actual Plaça de la Reina, i també fou conegut com el Xiringuito. A principis del segle XX existia als

Jardins un humil quiosc de fusta de venda de refrescos, com altres a la ciutat. El 1905 n'obté la concessió un petit empresari: Bernat Cortés Fuster, el negoci prospera i a mitjan 1914 va aixecar un nou quiosc, més gran i afegint-li terrassa exterior. Encara era un quiosc més, sense aparença singular.

No obstant això, a principis de 1924, Bernat Cortés sol·licita a Cort dur a terme un projecte més ambi-

ciós: un nou edifici de planta octogonal, d'estètica modernista i aparença entre temple i hivernacle, construït en ferro forjat i amb amplis finestrals. Estigué acabat a mitjan 1924, mantenia el servei de quiosc i afegia un pis superior que funcionava com a sala de lectura, llibreria i punt de venda de premsa estrangera. Havia nascut el Mundial.

El quiosc esdevingué molt popular com a punt de trobada ciutadà i emblemàtic pel seu singular disseny, ubicat estratègicament en ple centre de Palma entre el Born,

l'Almudaina, el Círculo Mallorquín (actual Parlament) i els desapareguts Teatre Líric i Hotel Alhambra (avui Jardins de l'Hort del Rei). També aparegué a multitud de postals de l'època, atesa la seva centralitat i estètica.

Tanmateix, amb els anys s'aniria degradant. Es varen col·locar panells publicitaris a l'exterior que espenyaven l'estètica i la ubicació era un destorb per als Jardins de Joan Alcover on havia nascut. L'opinió pública fou creixentment adversa i Cort va decidir esbucar-lo a mitjan 1949 amb el pretext d'una reforma urbanística de la zona.

Enguany fa 100 anys que el Mundial fou construït i també 75 de la demolició. Un element simbòlic, de gran popularitat i valor patrimonial, que Palma va perdre llastimosament. Un més.

* Doctor en Història Contemporània (UB)

► TEMA

TFM amb premi

Sempre és bo fer-se ressò de les accions i els premis que es donen als nostres investigadors més joves. Per això volem felicitar a la guanyadora del premi i col·laboradora d'aquesta secció per la seva contribució en la recerca en matèria d'igualtat i violència contra les dones.

Formació per no deixar les dones fora de la història

♦♦ Rafel Puigserver Pou *

Una de les coses que més es repeteix és que la història l'han feta els homes i vencedors. Però els que ens hem format en Història, sabem que les dones (en molts casos incloses en el bàndol dels vençuts) també jugaren papers crucials. Encara

que això ha canviat en els darrers anys, ens queda molta tasca per donar a conèixer la història de les dones de manera més globalitzadora.

Per sort, la gent jove té ganes de fer-ho bé. Una proposta de fer un seminari de formació de 4 hores per als estudiants del grau d'Història, ha obtingut el premi sobre igualtat i contra la violència de gènere, que atorga la Delegació del Govern central per segon any. L'au-

tora del TFM guanyador ha estat la doctoranda en Història Contemporània, Lucía del Carmen Álvarez Selva.

La iniciativa premiada proposa que els estudiants universitaris rebuin dins les matèries troncales, formació específica sobre la problemàtica de la prostitució, com una forma més de violència masclista i, d'aquesta manera, estudiar sobre la discriminació i de desigualtat de gènere. Recorda Álvarez que la història no està feta només pels homes i que les dones hi han de contribuir, investigant i apor-

tant.

L'estudi evidencia que l'anàlisi de la prostitució i l'explotació sexual relatades des de la perspectiva de les dones possibilita la identificació de patrons històrics i la posada en marxa d'enfocaments més inclusius per abordar desafiaments, com el fet que aquestes accions estan summament relacionades amb la desigualtat de gènere, la pobresa i la vulnerabilitat social.

Álvarez conclou que cal un canvi de perspectiva a l'àmbit acadèmic, cosa que passa necessàriament per incloure formació en matèria d'igualtat. L'autora destaca que no és realista abordar tot un trajecte universitari sense tenir la perspectiva de gènere i assenyala que la inclusió de les dones al relat històric és fonamental per fer una història més global de la humanitat.

* Doctor en Humanitats i Ciències Socials (UIB) i professor de Secundària